

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
NĚKTERÉ OTÁZKY METODY	7
1. Marxismus a náboženství	8
2. Bibliografické údaje	10
3. Současný statistický přehled	10
4. Od fantazie k dějinám	15
JAK VZNIKÁ NÁBOŽENSTVÍ	18
1. Primitivní houfy	19
2. Prvobytná společnost a „totemismus“	20
3. Uctívání mrtvých	22
4. Magie a náboženství	24
5. Původ nadpřirozeného	25
6. Třídní charakter zázraků	27
7. Symmachus a sv. Ambrož	28
8. Vývoj „zázraků“	30
„TOTE M“ A „TABU“	32
1. Zvíře — příbuzný	33
2. Obřady přechodu	34
3. Zvíře — předek	35
4. Zákazy týkající se manželství a stravy	37
5. Zrození zosobněného boha	39
6. Od zvířete-totemu ke zvířeti-bohu	40
ANIMISMUS A FETIŠISMUS	43
1. Teorie „many“	46
2. Duše-dvojník a duše-vánek	47
3. Kritika animismu	49
4. Od „totemu“ k „fetišům“	51
5. Štěstí jména	53
OBŘADY A KULTY AUSTRALSKÝCH KMENŮ	55
1. Civilizátoři	55
2. Australský „totemismus“	57
3. Kult předků	58

NÁBOŽENSTVÍ STARÉ OTROKÁŘSKÉ SPOLEČNOSTI: EGYPT	60
1. Údolí Nilu	61
2. Panovníci a kněží	63
3. Sluneční reforma Amenhotepa IV.	65
4. Lidové mýty a úřední kult	68
5. Od obřadů plodnosti k obřadům zemědělským	69
6. Pyramidy a Kniha mrtvých	71
7. Isidiny „mystérie“ a původ vánoc	75
ASÝRIE A BABYLÓNIE	79
1. Jazykové přežitky v náboženství	79
2. Mýtus o stvoření světa a pádu „prvního člověka“	83
3. Bůh-vládce	86
4. Polyteismus a monoteismus	88
5. Gilgameš a mýtus o potopě	90
6. Babylónské věže-chrámy	92
7. Velikonoční mystérie Mardukovy	94
DVOJÍ NÁBOŽENSTVÍ ŘECKA	96
1. Pokřesťanstění olympských bohů	96
2. Dualismus sociální a dualismus náboženský	99
3. Zvířata v řecké mytologii	105
4. Mytické odrazy „matriarchátu“	106
5. Služebné kulty: Démétér a Dionýsos	110
PŘEDŘÍMSKÉ ŽIDOVSTVÍ	113
1. Palestina	113
2. Beduíni a kořistníci	116
3. Židovský monoteismus	117
4. Proroci Izraele	123
5. Očekávání mesiáše	130
6. Stručné dějiny bible	133
NÁBOŽENSKÉ ASPEKTY VELKÝCH POVSTÁNÍ OTROKŮ	137
1. Povstání v Asii, na Sicílii a v Itálii	138
2. Mesianistické království	140
3. „Odpusť nám naše hříchy“	142

4. Aristónikovo „sluneční město“	144
5. Kříž: popravíště a oslava	147
MÝTUS SPÁSY	153
1. Vykoupení — třídní pojem	155
2. Typická terminologie	157
3. Náboženství „mystéria“	159
4. „Otrok boží“	164
NA PRAHU KŘESŤANSTVÍ	167
1. Bohatí a chudí	168
2. Apokalyptická literatura	171
3. Mesianismus a křesťanství	174
4. Millennium a krize starověkého světa	176
5. Vergilius a Sibyla	178
RUKOPISY MRTVÉHO MOŘE	182
1. Jeskyně a zříceniny Kumránu	185
2. Jeskyně Murabbát a Chirbet Mird	189
3. Popis hlavních objevených textů	191
OBEC NOVÉ SMLOUVY	198
1. Pojetí „odcizení“	200
2. Mistr spravedlnosti z Kumránu	202
3. Esséni, farizeové, saducejové a zélóti	203
4. Křesťané „Nové smlouvy“	205
JEŽÍŠ KRISTUS — MÝTUS A SKUTEČNOST	208
1. Evangelická legenda	209
2. Hranice mytologické teze	211
3. Betlém nebo Nazaret?	213
4. Zvěstování království	214
5. Smrt a vzkříšení	215
6. „Blahoslavení chudí“	217
BUDDHA, KÓNFUCIUS A MOHAMED	219
1. Kníže Gáutama	219
2. Doktrína rezignace	222
3. Konfucius a Lao-c’	225

4. Arábie před Mohamedem	228
5. Korán	231
PRVKY REÁLNÝCH DĚJIN KŘESŤANSTVÍ	234
1. Problém chronologie	234
2. Řečtina a latina	237
3. Křesťanství a otroctví	239
4. Obřady očišťování a křtu	240
5. Vyznání hříchů	243
6. Církevní celibát	246
7. Magický původ zdrženlivosti	248
REJSTŘÍK	251